

Dkt. George Payton, Tafsiri ya Biblia, Kipindi cha 22, Mawazo ya Maneno na Vifungu vya Kijeni

© 2025 George Payton na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. George Paton katika mafundisho yake kuhusu tafsiri ya Biblia. Huu ni kipindi cha 22, Mawazo ya Kimaneno na Vifungu vya Kijeni.

Tumekuwa tukizungumzia kuhusu kutafsiri mawazo ya kimaneno.

Tumekuwa tukizungumzia jinsi ya kutafsiri vifungu vya maneno. Leo, tutazungumzia jinsi ya kutafsiri vifungu vya maneno vyenye mawazo ya maneno, jinsi ya kuyafafanua, na jinsi ya kuyawasilisha. Kwa hivyo, mawazo ya maneno yenyewe ni changamoto kutafsiri kwa sababu ya asili ya miundo hii.

Kama tulivyosema, ni fumbo. Haisemi taarifa zote, na pia inazitumia kwa njia ambayo si kitenzi kitaalamu. Inazitumia kama kitu kingine, kama vile nomino au kivumishi.

Na kwa hivyo, pia tuna vifungu vya maneno, na unapokuwa na nomino za maneno au mawazo ya maneno katika vifungu vya maneno, inakuwa ngumu zaidi. Kama nini? Acha nitoe mfano hapa. Kutoka Luka 1, tukizungumzia Yohana Mbatizaji, mtoto wako ataitwa nabii wa Aliye Juu Zaidi .

Hilo linamaanisha nini? Hilo ni neno la kitenzi, na nabii kwa kweli ni mtu anayetabiri. Utakwenda mbele za Bwana ili kuandaa njia zake, kuwapa watu wake ujuzi wa wokovu kwa msamaha wa dhambi. Tumezungumzia msamaha wa dhambi.

Ujuzi wa wokovu, ili waujue. Hapo ndipo penye tatizo: lingine, Waefeso 1:1, Paulo, mtume wa Yesu Kristo kwa mapenzi ya Mungu.

Na ukimwuliza mtu, unajua hiyo inamaanisha nini? Atasema, ndio. Ukimwuliza, unaweza kuniambia hiyo inamaanisha nini? Wataenda, um, na hiyo ndiyo shida. Tunajaribu kupunguza mzigo kwa msomaji ili kujaribu kuelewa mambo.

Hiyo haimaanishi kwamba kila kitu katika Biblia ni rahisi kuelewa au kwamba kinaweza kuelezewa kwa urahisi, lakini tunajaribu kufanya nini? Tunajaribu kuondoa vikwazo au matatizo mengi iwezekanavyo. Kwa hivyo, changamoto ya kutafsiri inakuwa kubwa zaidi wakati misemo hii michanganyiko wakati mwingine ina nahau au tamathali nyingine ya usemi. Kutoa maarifa ya wokovu huenda isiwe lazima iwe nahau, lakini ni njia ya kuongea ya nahau.

Na unatoaje maarifa? Inamaanisha nini kutoa maarifa? Kwa kawaida , kitu halisi hutolewa. Nilimpa Ted kitabu. Lakini ina maana gani kutoa maarifa? Inamaanisha

kufundisha? Inamaanisha kuelimisha au kuwaambia? Inamaanisha nini? Sawa, NLT inaelezea, na hivi ndivyo NLT inavyosema.

Utawaambia watu wake, kwa hivyo walichagua kitenzi hicho, jinsi ya kupata wokovu kupitia msamaha wa dhambi zao. Hilo ni bora zaidi. Sina uhakika kuhusu kitenzi kupata, lakini matatizo mengine ni kwamba bado kina wokovu na msamaha, na hakiwavunji.

Hili ndilo tatizo lote ni kwamba tunahitaji kuzigawanya ili zieleweke zaidi. Sawa, kwa hivyo changamoto hizi ni za kawaida katika Agano Jipya lote, hasa katika nyaraka, lakini si tu katika nyaraka. Kwa mfano, kutoka Waefeso tena, alitupangia sisi kuasiliwa.

Ningepaswa kusisitiza kufanywa wana; hiyo ni nomino. Kama wana kwa njia ya Yesu Kristo, kwake mwenyewe, kwa nia njema ya mapenzi yake, kwa sifa ya utukufu wa neema yake, ambayo alitukirimia bure katika nomino mpendwa, dhahania. Katika Yeye, tuna ukombozi, nomino, kwa damu yake, msamaha wa makosa yetu, sawasawa na wingi wa neema yake, ambayo alituzidishia katika hekima yote, katika ufahamu, dhahania nomino.

Alitujulisha siri, nomino dhahania, ya mapenzi yake, tena, kulingana na nia yake njema, aliyokusudia ndani yake kwa lengo la utawala, nomino nyingine, inayofaa kwa utimilifu wa nyakati, kifungu cha jeni chenye nomino dhahania, utimilifu. Kwa hivyo, unaona, katika kipindi cha mistari minne, ni changamoto ngapi za tafsiri ambazo tumezitambua hivi karibuni? Kumi na tano? Ishirini? Kitu kama hicho. Kuna nyingi kati yao.

Sawa. Kwa hivyo kumbuka, tunaposema nia ya mapenzi yake, hayo ni mambo mawili. Nia ni moja, na nia ni moja.

Zaidi ya hayo, hayo yote yameunganishwa. Kwa hivyo kuna tatu hapo hapo. Kwa hivyo kila wakati tunapopata kifungu cha kijeni chenye nomino dhahania ndani yake, tunapata ugumu wa kutafsiri ulioongezeka.

Hii ndiyo sababu Petro alisema kwamba maandishi ya Paulo yanaweza kuwa magumu kuelewa. Ndiyo, ni mengi sana. Kuna taarifa nyingi zilizowekwa pamoja kwa njia fupi sana, na inafanya iwe vigumu kuelewa.

Sawa. Kwa hivyo, katika uwasilishaji huu, lengo langu kwanza ni kuangazia ukweli kwamba changamoto hizi zipo, kuangazia ukweli kwamba watu wanaosoma Biblia wanakabiliana nazo kwa sababu njia hii ya kutumia lugha ni ngeni sana kwa jinsi tunavyosema mambo kwa Kiingereza. Hatuzungumzi hivi, angalau isipokuwa kama unaandika PhD, na unatumia nomino hizi zote za dhahania na vitu kama hivyo kwa sababu unataka kusikika mwerevu au chochote kile.

Lakini si jinsi tunavyozungumza kawaida. Na ni sauti ya kigeni. Na kwa hivyo, ikiwa inasikika kama ya kigeni, inaweza pia kuwa isiyoeleweka .

Kwa hivyo, inaweza kuwa zote mbili. Na fikiria tu, vipi kuhusu lugha zingine? Vipii kuhusu watu ambao hawana uzoefu wowote wa injili, hawana uzoefu wowote wa mambo ya Kikristo? Hawajawahi kusikia Biblia hapo awali. Kwa hivyo, pia ni jambo geni kwa watu hao katika lugha hizo zingine, hata miongoni mwa Wakristo katika lugha hizo, kwa njia ile ile, kwamba ni changamoto kwa watu katika makanisa yetu hapa Amerika kuelewa.

Mchakato mzima wa kutafsiri na kuvunja nomino dhahania huchukua muda kukuza ujuzi huu ili kutafsiri vifungu hivi, na inachukua muda kukuza ujuzi wa kuwasilisha vifungu hivi. Kwa hivyo, hebu tuzungumzie baadhi ya mambo ya msingi ambayo tunaweza kufanya ili kuyatumia ili tuweze kuyafafanua na kuyawasilisha masuala haya magumu. Sawa, kwa hivyo katika Matendo 13:12, Paulo na Barnaba walikuwa wakifundisha, na kulikuwa na liwali pale, na Paulo alifanya mambo kadhaa.

Mwishowe, liwali alimwamini Yesu alipoona yaliyotokea. Mtu alipofushwa macho, akishangazwa na mafundisho ya Bwana. Je, mafundisho ya Bwana yanamaanisha nini hapa? Kwa hivyo, liwali ndiye aliyeshangaa.

Sawa, kwa hivyo mafundisho ya Bwana, kitenzi kufundisha, Paulo na Barnaba ndio wanaofundisha, na neno la Bwana ndilo walilokuwa wakifundisha, neno kuhusu Bwana au maandiko, na walikuwa wakimfundisha mkuu wa mkoa. Mkuu wa mkoa alishangazwa na yale Paulo na Barnaba waliyofundisha kuhusu Bwana au yale Paulo na Barnaba waliyofundisha kutoka katika maandiko. Lakini tena, Bwana ndiye kiini cha jambo hilo.

Anajifunza mambo kumhusu Yesu. Anajifunza mambo kumhusu Mungu ambayo hakuyajua hapo awali, na aliona nguvu ndani ya Paulo na Barnaba wakifanya miujiza, kisha akashangazwa na kile alichosikia wakisema. Na hiyo ndiyo maana hapa.

Tunajaribu kufafanua hilo. Je, hii ndiyo njia bora ya kusema? Sina uhakika kabisa. Kwa njia, wakati wowote tunapotafsiri, tunatembea kila siku kwa hisia ya kutofaa na unyenyekevu.

Je, nimetafsiri hili kwa njia sahihi? Je, tumelielezea kwa njia sahihi? Na tunachukulia mambo kwa uzito na kujaribu kutokuwa na msimamo mkali sana kuhusu hilo. Nilipokuwa nikifanya kazi Orma, nilikuwa nikifanya kazi na wanaume wawili au watatu wa Orma ambao kwa kweli hawakuwa waumini, na nilikuwa nikifanya kazi karibu na nyumba yetu. Na kwa hivyo, kila siku, mimi huwa pale kwa chakula cha mchana na chakula cha jioni, kwa kifungua kinywa.

Na mwanangu wa miaka 10, alisema, Baba, wewe pekee ndiye unayetafsiri hili. Na Biblia hii unayotafsiri itakuwepo kwa muda mrefu. Na ukielewa vizuri, itakuwepo kwa muda mrefu.

Ukikosea, itakuwepo kwa muda mrefu. Ananiambia, je, umewahi kufikiria kuhusu hilo? Nikasema, Mwanangu, mimi hupambana na hilo kila dakika ya kila siku. Tunamtegemea Mungu kutupa ufahamu huo kuhusu uelewa na jinsi ya kuuelezea.

Kama ningekuwa na muda, ningeweza kukuambia hadithi kuhusu jinsi Mungu alivyoingiza akili zetu Roho Mtakatifu, akitupa sio tu njia sahihi ya kuielewa, lakini kwa namna fulani tungenesema kwa njia fulani, na watu wanasema, wow. Lakini sina muda. Lakini wakati mwingine.

Mfano mwingine ni msembo uleule wa kumfundisha mtu. Kwa hivyo, katika Ufunuo 2:15, kwa hivyo pia unayo, samahani, kwa maana pia una wengine ambao kwa njia hiyo hiyo wanashikilia mafundisho ya Wanikolai. Kwa hivyo, la kwanza lilikuwa fundisho la Bwana, na la pili lilikuwa fundisho la Wanikolai.

Kwa hivyo, gawanya nomino. Kufundisha ni kufundisha . Wanikolai ndio wanaofundisha.

Wanafundisha mambo, na wanafundisha watu wengine mambo. Hata hivyo, tuna kitenzi cha ajabu, cha ajabu kidogo hapa, cha kushikilia mambo hayo. Unashikiliaje mafundisho? Ni dhahania kidogo.

Tunaelewa kidogo. Vivyo hivyo, kuna baadhi ya watu wanaoamini au kuthibitisha mambo ambayo Wanikolai wanafundisha au wanafundisha. Kwa hivyo tena, tunatumia kanuni hizo hizo tena, tukijaribu kuzivunja.

Mifano mingine. Kwa hivyo hii inatoka katika Marko 4, Mfano wa Mpanzi. Lakini wasiwasi wa dunia, udanganyifu wa utajiri, na tamaa za mambo mengine huingia na kulisonga neno, nalo halizai matunda.

Wazi. Yesu aliposimulia mfano huo bila maelezo haya, wanafunzi wake walisema, samahani, hatukuelewa chochote ulichosema. Je, unaweza kutuelezea hilo? Na haya ndiyo maelezo yake.

Nami narudi nikiwaza, sawa, nadhani naelewa. Naam, tulipokuwa tukifanya kazi Tanzania, tulikuwa ofisini, na tulikuwa na lugha 10 tofauti. Tulikuwa na watu kutoka jamii 10 tofauti za Kikristo wakitafsiri pamoja.

Na moja ya vitabu vya kwanza tulivyovifanya pamoja ilikuwa Kitabu cha Marko. Na kwa hivyo nilipitia Marko sana. Na tukafika kwenye mstari huu, na tulitaka kufafanua maana ya vifungu hivi. Mojawapo ya vifungu ni wasiwasi wa ulimwengu.

Hiyo ina maana gani? Je, dunia ina wasiwasi? Hapana, kwa hivyo si ya kibinafsi. Kwa namna fulani ni ya upendeleo. Wasiwasi, inamaanisha nini? Kwa hivyo, kitenzi ni nini? Kitenzi ni kuhangaika.

Nani ana wasiwasi? Dunia haihangaiki, kwa hivyo kwa namna fulani, watu wana wasiwasi. Kwa maneno mengine, watu ambao, katika mfano, wamerudi nyuma na kusema, sawa, Mungu anazungumzia, au Yesu anazungumzia, watu ambao wamepokea neno wanaanza kuwa na wasiwasi. Wana wasiwasi kuhusu nini? Wana wasiwasi kuhusu mambo, na tutaelezea hilo baada ya muda mfupi.

Sawa, dunia inawakilisha nini? Tena, hii ni aina fulani ya nahau au usemi wa kitamathali, labda metonymia, ambapo dunia inawakilisha kitu kingine. Neno hilo linawakilisha nini? Je, linawakilisha vitu vya kidunia? Yesu alisema, uko katika ulimwengu lakini si wa ulimwengu. Hii inaonekana tofauti kidogo, na mara moja hutangulia matamano ya vitu vingine, na mara moja hutangulia utajiri, na kwa hivyo kwa namna fulani zinaweza kuwa na maana sawa kidogo, au angalau katika kundi moja la jumla.

Sawa, je, mambo hayo ya kidunia ni yapi? Ukiangalia neno utajiri? Naam, labda. Sawa, kuna uhusiano gani kati ya wasiwasi na ulimwengu? Hili ndilo tunalopaswa kujiuliza, na inaonekana kuwa na wasiwasi kuhusu mambo ya dunia, labda na wasiwasi kuhusu mali za kidunia. Sawa, kwa hivyo njia moja ya kulitafsiri upya ni, wanapohangaika kuhusu mambo ya kidunia, koma, na kisha tutaendelea.

Tena, tunapaswa kufanya hivyo hatua kwa hatua, kupitia na kuvunja mambo haya polepole. Inayofuata ni udanganyifu wa utajiri, na hii ndiyo iliyosababisha matatizo kwa watafsiri wetu wa Kitanzania. Tena, tunafanya kazi kwa Kiswahili kama lugha yetu ya mawasiliano, na kila timu ingetafsiri kwa lugha yao wenyewe.

Udanganyifu wa utajiri. Kitenzi, kudanganya. Utajiri na watu.

Nani anayefanya udanganyifu? Sio tu kwamba tunawatambua washiriki ni akina nani, bali pia watu wanadanganya utajiri? Je, utajiri unawadanganya watu? Kwa hivyo, nilipowauliza watafsiri wetu wa Kitanzania maana ya hili, Hivi ndivyo walivyosema, na hii ni tafsiri halisi ya udanganyifu wa utajiri kwa Kiswahili. Wamali. Udanganyifu wa utajiri.

Nami nikasema, kwa hivyo hiyo ina maana gani? Walisema, sawa, ni makosa kumdanganya mtu kutoka katika utajiri wake. Kwa hivyo neno udanganifu, au danganya, ni kitenzi. Linamaanisha kutumia vibaya.

Inamaanisha kuwadanganya, kuwadanganya, kuwadanganya watu. Kwa hivyo, danganya hii haimaanishi kuwadanganya kuhusu ukweli. Kwa kweli ina wazo katika akili ya Kiafrika la kumlaghai au kumdanganya mtu kutoka kwa kitu fulani.

Na kwa hivyo, tukizungumzia washiriki wote, wewe ni mtu kutoka kwa mali fulani. Na kwa hivyo, walisema ni vibaya kudanganya pesa kutoka kwa watu. Je, ndivyo kifungu hiki kinavyosema katika mstari huu? Kwa kweli sidhani kama ni hivyo.

Walichokosa ni ile namba moja, hii ni utambulisho, ambapo pesa inafanya kitu, samahani, ndio, utajiri hufanya kitu. Na walikosa kwamba utajiri ndio kitu kinachofanya udanganyifu. Kwa hivyo, hii ni ya kweli, samahani, ya kibinafsi.

Mhusika, utajiri, anadanganya, na watu wanaodanganywa ni washiriki wengine katika kitenzi hiki. Kwa hivyo, ikiwa tulitaka kusema kwa njia tofauti, wanadanganywa na utajiri. Tena, tunapaswa kwenda hatua kwa hatua, tukichambua hili.

Sawa. Wasiwasi wa dunia, tulivunja hilo. Udanganyifu wa utajiri, tulivunja hilo.

Kuna jingine ambalo tunahitaji kulizungumzia. Matamania ya vitu vingine. Kwa hivyo matamania, hili si neno la kitenzi bali matamania ni nomino ya kitenzi.

Na choke ni kitenzi; ni kitenzi cha moja kwa moja. Kwa hivyo, mambo yanasonga dunia. Tena, hiyo ni lugha ya mfano sana.

Kwa hivyo, hamu. Na watu katika mstari unaorejelewa ambao wamepokea neno tamani vitu. Tamaa kwa vitu vingine, halielezi, lakini tunaweza kulitafsiri.

Wasiwasi kuhusu dunia, udanganyifu wa utajiri, na tamaa ya vitu vingine vyote viko katika kundi moja la jumla. Na husonga tamaa hizi, husonga vitu hivi. Mwingine umekuwa usiozaa matunda, na ni tofauti kidogo, lakini ni njia ya mfano, kwa sababu unasema neno huwa halizai matunda.

Tunafafanua hilo? Tunaelewaje hilo? Kwa hivyo, kuzaa matunda kunamaanisha kuzaa matunda. Kutozaa matunda kunamaanisha kutozaa matunda. Kwa hivyo, kuzaa matunda au kuzaa matunda.

Kwa hivyo, neno linazaa matunda katika maisha ya watu. Na kwa hivyo tena, neno ni dhana dhahania, na ni mfano halisi. Neno linafanya kitu.

Maneno hayafanyi mambo kwa njia ile ile ambayo vitu huishi hufanya. Tunda pia ni la mfano. Kwa mfano ni nini? Matendo mema, utii, imani, mambo hayo yote.

Hayo yote yameunganishwa katika neno tunda. Kwa hivyo, hii ni sentensi moja iliyojaa sana yenye vifungu vitatu ndani yake, na vipande hivi vingine vyote vimeunganishwa pamoja. Kwa hivyo, tumegawanya kila moja ya sehemu hizi.

Tunawezaje kuyaweka yote pamoja? Tunawezaje kupata njia nyingine ya kusema hivi? Sawa, kwa hivyo Mfano wa Mpanzi, hivi ndivyo ulivyoanza. Lakini wasiwasi wa dunia, udanganyifu wa utajiri, na tamaa ya mambo mengine huingia na kulisonga neno, nalo halizai matunda. Hapo ndipo tulipoanzia.

Hapa kuna tafsiri moja inayowezekana. Lakini wanapohangaika kuhusu mambo ya kidunia na kudanganywa kwa kutaka utajiri na kutamani mambo mengine, mambo haya hulisonga neno, nao hawazai matunda ndani yao. Kwa hivyo, je, tafsiri hii ya nukuu- isiyonukuliwa ni sawa? Sijui.

Je, iko karibu na kile tunachofikiri maana yake? Iko karibu. Je, ni bora zaidi? Hilo ni juu yako kuamua. Lakini tena, tunaweza kuchukua tafsiri hii iliyotengenezwa kwa Kiingereza, tukaitumia kama hoja ya majadiliano, tunaitafakari, na kisha kutumia kifungu hicho maalum kuelekea lugha hii nyingine.

Sawa, unapofanya hivi, kwa vyovyote vile, tumia maoni, matoleo mengine ya Biblia, rasilimali nyingine yoyote unayoweza, na ujaribu kufikia tafsiri iliyo katika kiwango kinachokubalika. Huenda isiwe tafsiri kamili; huenda usiweze kusema kila kitu unachotaka kusema, lakini tunatumaini, hatufanyi tafsiri ambayo ni tofauti kabisa na kila kitu ambacho kila mtu mwingine amesema. Kwa hivyo, je, ni salama kwa watu wengi kukubaliana na hili, au watoa maoni wengi wamesema mambo kama hayo kulihusu? Kwa hivyo tunatumia rasilimali hizi zote.

Kile ambacho tumefanya hadi sasa katika kupitia kila kitu nilichosema ni kukifafanua kilugha, kugawanya sehemu hizi zote tofauti, na kutumia mikakati hii tofauti ya tafsiri, kanuni hizi tofauti za tafsiri, lakini hatufanyi hivyo kwa ombwe. Kuna kundi la watu ambao wameishi zamani sana kabla yetu na ambao wameandika kuhusu mambo haya yote kwa zaidi ya miaka 2,000, na inatupasa kutumia rasilimali hizo. Sawa, hapa kuna mfano kutoka Warumi 1, na hii ilikuwa sehemu ya kazi yangu nilipofanya warsha hiyo ya tafsiri nchini Uganda.

Warumi 1, Paulo, mtumwa wa Yesu Kristo, wa Kristo Yesu, aliyeitwa kuwa mtume aliyetengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu, ambayo aliahidi tangu zamani kwa njia ya manabii wake katika maandiko matakatifu, kuhusu Mwanawe, aliyezaliwa katika ukoo wa Daudi kwa jinsi ya mwili, aliyetangazwa kwa uweza kuwa Mwana wa Mungu kwa ufufuo kutoka kwa wafu, kwa jinsi ya roho ya utakatifu, Yesu Kristo, Bwana wetu, ambaye kwa yeye tumepokea neema na utume ili kuleta utii wa imani kati ya Mataifa kwa ajili ya jina lake; ambao miongoni mwao ninyi mmeitwa wa Kristo kwa wote wapendwao na Mungu huko Rumi. Paulo bado hajaanza, na huu ndio mwongozo wake. Wow.

Sawa, kwa hivyo tufanye nini na haya yote? Hebu tumalizie hili. Kwa hivyo, ingenichukua pengine—kwa kweli, wacha nirudi kwenye hili kwa sekunde moja. Kwa hivyo, nilipokuwa nikifanya kazi kupitia hili ofisini kwangu, nilikuwa nikifanya kazi kutoka nyumbani, na watoto wangu walikuwepo.

Na kwa hivyo wakati wa chakula cha mchana, walijua kwamba nilikuwa nikifanyia kazi Warumi. Na kwa hivyo, wakasema, kwa hivyo Baba, umesoma nini leo? Ulifanya kazi gani? Na nikasema nilifanyia kazi Warumi 1 hadi 7. Sawa, Baba, hiyo inamaanisha nini? Na nikasema, sina wazo. Sijui.

Sikuwa nimeelewa mambo haya yote kwa undani. Sehemu ya tunachofanya ni kuangalia kila kifungu na, kuhusiana na kifungu kingine, ni kifungu gani kikuu na ni kipi kinachoelezea kitu kingine. Kwa hivyo, tunaangalia jinsi taarifa zinavyotiririka pamoja.

Kwa mfano, Paulo, mtumwa wa Kristo, aliyeitwa mtume, aliyetengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu, ambayo aliahidi tangu mwanzo, anaiweka chini ya Injili ya Mungu. Kwa hivyo hiyo ni chini ya hilo, kupitia manabii wake watakatifu katika maandiko.

Kwa hivyo ahadi zilitoka kwa manabii, na manabii walituambia kuhusu hilo katika maandiko. Tunapaswa kubaini uhusiano wote kati ya vifungu hivyo. Kwa njia, kuna tofauti gani kati ya kifungu na kifungu? Kifungu ni kifungu chenye kitenzi.

Kama hakuna kitenzi hapo, basi huenda kisiwe kifungu cha maneno. Wakati mwingine, tuna, katika Kigiriki na Kiebrania na Kiswahili na lugha zingine, kifungu kisicho na vitenzi chenye kitenzi kuwa. Kama vile, yeye ndiye rais.

Na wakati mwingine unaweza kusema kwa Kiswahili kwamba yeye ni rais. Na inaeleweka kikamilifu. Kwa hivyo, mbali na kitenzi kuwa, kifungu ni kifungu chenye kitenzi.

Kwa hivyo, tunaangalia mahusiano haya ya kidaraja na kile kilicho maarufu na kile kilicho chini. Tunahitaji kuangalia mambo haya yote. Mara tutakapothibitisha hilo, tutaanza kuwaangalia washiriki.

Tunaangalia kitenzi chenyewe. Ni kitenzi gani halisi chenye kikomo kitakachokuwa hapa? Na yote hayo yanaendanaje na kuunganishwa? Ni ngumu sana. Kwa hivyo, hizi ni mistari saba kati ya mistari 7,800 katika Agano Jipya.

Sawa, kwa hivyo sasa tumepungua hadi 7,793. Sawa. Na hii itatuchukua muda gani kuelewa na kuitafsiri? Inaweza kuwa siku moja, au inaweza kuwa siku kadhaa.

Na hiyo ni kuielewa tu. Hiyo ndiyo kazi ya kutafsiri. Sawa, kwa hivyo tufikishe hili kwenye hitimisho na kusema hivi ndivyo tumekuwa tukifanya hadi sasa.

Kwa hivyo, tunatambua nomino za vitenzi na vitenzi vishirikishi, na tunatambua washiriki, iwe ni hai au hawana uhai. Je, kuna aina fulani ya tamathali ya usemi inayohusika? Wakati mwingine kadhaa katika kifungu kimoja, kama tulivyoona. Je, kuna utambulisho wa kibinadamu? Tunaamua uhusiano kati ya vifungu viwili.

Kwa mfano, utii wa imani ni kuzalisha utii wa imani kwa Mataifa. Kwa hivyo, wanatii, wanaamini. Tukitaka kugawanya utii kama kitenzi, ni kutii, na imani kama kitenzi ni kuamini.

Basi, tunawezaje kuviunganisha pamoja? Vimeunganishwaje? Hilo ndilo swali tunalopaswa kujiuliza. Ni nini ambacho kuhubiri injili kutaleta kwa Mataifa? Na tunaweza kusema, kuwa na imani, au kuamini na kutii. Kwa hivyo ndivyo Paulo anajaribu kutimiza, je, Mataifa ya Kirumi watafanya nini? Watamwamini Kristo, na watatii mafundisho ya Kristo.

Kwa hivyo, utii wa imani unaweza kuvunjika kwa njia hiyo. Lakini jaribu kuweka hilo katika sentensi hiyo, na ni mistari saba mirefu na kujaribu kuiunganisha yote pamoja. Ndiyo, ni changamoto.

Kwa hivyo, kisha tunaandika upya mstari kadri tuwezavyo ili kupata aina fulani ya rasimu ya kwanza. Kisha, tunatumia mstari huo kama msingi wa kutafsiri. Na huo ndio mchakato tuliopitia.

Natumaini hii imekuwa msaada. Majadiliano yetu yajayo yatakuwa kuhusu miundo tulivu. Asante.

Huu ni Dkt. George Paton katika mafundisho yake kuhusu tafsiri ya Biblia. Huu ni kipindi cha 22, Mawazo ya Maneno na Vifungu vya Kijeni.